

Nemzeti Múzeum Könyvtára
Múzeum-körút

Budapest.

HÁZI ÚJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap.

Megjelenik csütörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Csongrád, Kossuth tér 9. szám.Felelős szerkesztő: Bartoss Károly.
Felelős kiadó: Szilber J. Antal.Nyomatott a laptulajdonos Szilber J. Antal
könyvnyomdájában. Előfizetés 1 óra 50 f.

Emlékezzünk.

Irta: Takách Géza orsz. gyűl. képviselő.

Ne valami régmultra, csak éppen az ideai tavaszra emlékezzünk: akkor még az ország politikai közvéleményének minden komolyabb, jelentősebb megnyilatkozása elismeréssel adózott Bethlen István gróf miniszterelnök gazdasági és külügyi politikájának, a Bethlen-kormány tizesztendő munkálkodásának.

Megállapították egyebek közt és pedig teljes tárgyilagossággal — már amennyiben emberi dolgokban objektivitás lehetséges — hogy Bethlen István kormánya állította helyre annak idején a *belső rendet* és közbátorságot, amelyet a csendőri puskatusnak és rendőrkardlapnak huzamos, háborus hiánya, az utcai népvézerek megkótyagosodása, a „forradalmi lendületű” aranyifjúság fegyelmetlen, azaz modern neveltetése, alaposan tönkrementek. Bethlen István kormánya vetett véget az *inflációs értékpusztulásnak*, megteremtve a pengős pénzrendszert, stabilizálva a magyar valutát, amely — az utolsó hónapok tanulsága alapján már elmondhatjuk, — szilárdság tekintetében fölülmulja a sterlinget. Ez a kormány teremtette meg a Magyar Nemzeti Bankot, ezt a maga nemében, a külföld szakkörei részéről is elsőrangúnak mondott intézményt, amelyre minden tekintetben büszkék lehetünk; erőteljes védelmezője ez az intézet a magyar valutának, hivatott irányítója az ország hitelpolitikájának. Megalkotta a *társadalombiztosítás* szervezeteit, olyan teljességben, aminőben ezek sehol másutt még ki nem épültek, hanem csak egyes ágazatokban találhatók meg; távol külföldről jártak már itt avégből, hogy a mi Országos Társadalombiztosító Intézetünket tanulmányozzák, amiből talán nem vakmerőség azt következtetni, hogy mégse lehet ez az intézet olyan hiányos, olyan hibás, mint amilyenek nálunk szelvényben-hosszában hirdetik. Hogy a gazdasági élet leromlása ennek az intézetnek a számadásaira ólom-sullal nehezedik, ezt józan ember könnyen belátja. Létrehozta a Bethlen-kormány az új *vámtarifát*, amely a hazai ipar fejlődésének szolgál alapjául. A földreformmal egymillió hold földet juttatott és közel negyedmillió új házhelyet, addig hányódó-vetődő, nincstelen, mezei munkás, vagy kisbirtokos nép kezére. Újjá szervezte, újjá építette az állami üzemeiket. Gondoljunk csak vissza, például a *vasútra*, a pályának, a személykocsiknak és általában az egész kocsiiparnak ilyesztő

rongáltságára és ma nézzük meg ezeket; ugyan ki az, aki előtt szégyenkezünk kellene? Megindította Bethlen István gazdasági politikája az új *tőkeképződést* és a sokféle munkáskezet foglalkoztató mostanában ugyan lebecsült, de tiz esztendőn keresztül jobbról-balról folyvást nagy hangon sürgetett — beruházásokat. Megvalósította a részvénytársasági mérlegfelértékelést. Dülőre vitte az országos kisipari akciót. Az ország villamos energiahálózatának kiépítését. Külföldi kölcsönöket szerzett; valójában a külföld maga vigyáz, aggodalmaskodik most, hogy Magyarország minél előbb jövedelmező, fizetőképes munkát folytathasson. Külső hatalmakkal barátságai és kereskedelmi szerződéseket kötött, amelyek kiemelték az országot abból a mélységből, amelybe a kommun és megcsonkítás süllyesztette. Tiz évvel ezelőtt a trianoni hurok megfolytással fenyegetett bennünket; ma, az egész művelt világ ismeri és elismeri a velünk történt hallatlan igazságtalanságot, sürgeti ennek megszüntetését és a Népszövetség genfi ülésein is föl-föl csendül már a revízióknak egyre parancsolóbb igéje. A hágai egyezséggel megoldotta a *jóváértékelési problémát*, ezzel kapcsolatban — elismerésre, dicsőretre méltó módon — az *optáns* követelések kérdését.

Sokáig folytathatnám itt a tízéves kormányzat jelentős mozzanatainak, kiemelkedő érdemeinek felsorolását, de ez a historikus dolga lesz; én szentül hiszem, hogy ezt a kormányzati korszakot az igazságkereső történelem nemcsak elhallgatni nem fogja, de Bethlen Istvánnak és a magyar nemzetnek örök dicsőségéül hirdeti. Néhány hét óta divat, vagy járvány

a Bethlen-kormány ócsárlása. Hogy ez a kormány parlamenti felhatalmazás nélkül sokat költött beruházásokra, hogy nem látta meg előre, két esztendővel előre — amit a világon senki se látott, vagy hitt — hogy a gabona ára hova fog zuhanni, stb. Kétségtelen hogy minden dolog annyi színű, ahány oldalról nézzük, hogy, tehát a volt kormány politikájában is találhat, aki keres, kifogásolható. Csakhogy a hozzáértők részéről fölvetett ilyen kifogások legjava, mint, ahogy ezek a kritikusok voltaképpen maguk is elismerik, tulajdonképpen formai és nem lényegi dolog. Szavainak komoly értékelését pedig, csak az kívánhatja, aki a két különböző vonatkozást el nem téveszti, vagy össze nem keveri.

Emlékezzünk! Vajjon négy-öt esztendő óta, volt-e Istennek napja, amelyen százezerpengős *közmunkát* nem sürgettek, hol azért, mert a városnak községnek, hol azért, mert a környék szinylődő munkásnépének kellett a munka. Emlékezzünk! Bud János pénzügyministerségének idején, egyszer nagyobb fölösleggel zárult a költségvetési év és ezt a pénzt, a pénzügyi kormány, kedvezőtlenebb időkre, tartalékolni akarta. Hogy neki rohantak; miért gyűjti a pénzt; az állampénztár nem sporkassza; tessék azokat a milliókat azonnal kiadni közmunkákra, hadd keressen a nép!

A gyerek veszettül ordít. Anyja hiába simogatja, cukrot, gyümölcsöt, süteményt hiába tesz eléje, a derék csemete csak addig hallgat, míg a finom falatokat be nem kebelezte. Az anya végül is türelmét veszti:

— Hát mit akarsz?

— Ordítani akarok — bömböli a kis aranyos.

— Akárcsak az a tábor, amely most Bethlen Istvánra kiabál.

Krüger Aladár dr. felszólalása a Házban.

Krüger Aladár dr. o. gy. képviselő a ház pénteki ülésén felszólalt és megdöbbentő adatokkal világította meg a mezőgazdaság rossz helyzetét.

Beszédében képviselőnk kifejtette, hogy a mostani vita célja az, hogy a 33-as bizottság és a népszövetségi kiküldöttek jelentéseiben megállapított helyzetből a jövőre vonatkozólag levonjuk a helyes következtetést.

A válság: értékesítési és hitelválság. Értékesítési válság, mert munkájának és termelvényének ellenértékét mindig kevesebb ember kapja meg, a gazda évek óta ráfizetéssel termel, és hitelválság, mert hosszulejratu és méltányos kamatozású hitelek helyett a magyar közgazdaság rövidlejratu és túlzott kamatozású hitelekkel dolgozik. A magyar föld terhe Csonkamagyarországon 1700 millió pengő, míg ugyanezen területen a bekebele-

zett teher 1913-ban 3 milliárd pengő volt, de az 1931-iki kamat teher 189 millió, míg 1913-ban csak 120 millió volt és ma mindössze 400 millió a hosszulejratu kölcsön, holott 1913-ban 2 milliárd volt. A magas kamat nem elégíti, hanem megöli a tőkeképződést. Nem képződhetik tőke ott, ahol az ingatlan hitel 11-12 %, a mezőgazdasági hitel 12-18 %, a kereskedelmi hitel 15-20 %, az adóhátralék hitel 12 %, a társadalombiztosító hátralékhitel 24 %.

Az értékesítési válság elhárításánál legelső feladat annak a lehetetlen állapotnak gyökeres megváltoztatása, hogy a buza árának megállapításába mindeki beleszóllhat, kivéve

a gazdát. A szeszgyár a szesznek a cukorgyár a cukornak az árát megállapítja, a munkás egyezkedhetik az óraberről, a gazdára a tőzsde egyszerűen rádiktálja, hogy a 22-23 pengős termelési költséggel előállított búzát köteles 12 pengőért a fogyasztóknak átadni. Lelkiismeretlen tőzsdejáték szorítja le a buza árát, Budapesten 2 év előtt a tőzsdén 50 millió mázsa búzát adtak el, holott az országban csak 15 millió termett.

Szükséges a buza árának minimalálása, amely mellett a mai kenyér és lisztáraknak meg kell maradniuk, még 25 pengős buza mellett is. A kivételre kerülő buza árát megfelelő kereskedelmi szerződésekkel a behozattal kapcsolatban kell biztosítani.

A hitelválságnál a külfölddel szemben be kell jelentenünk, hogy a konjunkturalis időkben kötött mai kölcsönszerződéseket gazdaságilag lehetetlen teljesíteni. Hunyady Ferenc gróf azt mondta, hogy mi jó adósok akarunk lenni, ehhez azonban jó hitelezők is kellene.

Bent is át kell térnünk a rövid lejáratú és magas kamatozású kölcsönök konvertálására, ez aranypengőre szóló, 4-5 %-ot kamatozó kötvényekkel megoldható, amely kötvényeket a földteherrendezési eljárásba bevont gazdák kötelesek követelésük kiegyenlítéséül

elfogadni. A kötvények értéke bekebelezendő volna dologi teher gyanánt az ingatlanokra és az állam a kamatokat és a törlesztési részleteket közadók módjára hajtáná be. A földteherrendezési eljárásba be nem vont, de az eladósodás határához közel álló gazdák tartozásai pedig földtehermentesítési záloglevelekkel volnának rendezhetők.

Ezekre a kötvényekre és záloglevelekre, melyek aranypengőre szólnának, a Magyar Nemzeti Bank bizonyos mérsékelt százalék erejéig bankjegyeket bocsáthatna ki. Bankjegyforgalmunk ugyanis csekély, békében Csonkamagyarország területére 700-800 millió pengő értékű bankjegyforgalmat lehetett számítani, holott ma bankjegy forgalmunk mindössze 503 millió pengő. A bankjegy hiányt megnövekedett forgalmunk sajnálatosan érzi, a javasolt módon ezen segíteni lehet anélkül, hogy infláció volna.

Az adóamnesztia rendelet nagyon bevált, kívánatos volna azonban, hogy a kormány terjessze ki a társadalombiztosító járulékokra is.

Helyzetünk nehéz, a magunk erejéből kell fölemelkednünk, és ha a helyes utat megtaláljuk és azt következetesen járjuk is, kiküzdjük magunkat a válságból.

Szent Erzsébet ünnepségek Csongrádon.

Szent Erzsébet halálának 700 éves évfordulója alkalmából a püspöki rendeletek értelmében Csongrádon is ünnepségek lesznek. November 19, 20 és 21-én, vagyis csütörtökön, pénteken és szombaton délután 5 órakor a nagytemplomban szent beszédek lesznek Szent Erzsébet élete, erényei és példájáról. Utána mindhárom napon szentséges litánia. Ugyanezen alkalmakkor a templom bejáratánál, a Kath. Nőegylet felügyelete mellett, perselyek lesznek elhelyezve, melybe nyomorgói közt kiosztandó filléreket elhelyezhetik a templomi látogatók.

Amint értesülünk, november 22-én, vasárnap délután 5 órakor pedig az Ágnes Kongregáció tagjai rendeznek szép műsorral a Keresztény Kaszinóban egy kedves Szent Erzsébet ünnepélyt. Műsorát később hozzuk.

Iskolai ünnepély.

A csongrádi polgári leányiskola és a kebelében működő „Liziói Kis Szent Teréz”-ről nevezett Mária kongregáció Szent Erzsébet halálának 700 éves jubileuma alkalmából, vasárnap, folyó hó 22-én délután fél 4 órai kezdettel Szent Erzsébet ünnepélyt rendez a következő műsorral:

Műsor:

1. Kis Szent Teréz ének. Éneklük a a kongreganisták.
  2. Szent Erzsébet betege. Szavalja: *Uhlarik Matild.*
  3. Három Erzsébet (A magyar lányok hódolata Szent Erzsébet előtt). Szereplők: *Szántai K. Agnes, Zubek Ilona, Serege Matild. Káta Margit, Deák Margit, Krómer Valéria, Reiff Klára, Bárci Klára, Alács Teréz, Pinter Margit és Balog Teréz.*
  4. Ünnepi beszéd. „Szent Erzsébet és a mai magyar leány” Mondja: *Németh László* hitoktató.
  5. MI CHA EL. Szavalókórus. Előadja a kongreganisták. Szóló: *Vincze Matild.*
  6. Szent Erzsébet ének. Éneklük a kongreganisták.
  7. Szent Erzsébet élete. Ismerteti: *Vincze Matild.*
  8. Wartburgi regős ének. Regélik: *Remlinger Erzsébet és Balog Teréz.*
  9. Kongregációs induló. Éneklük a kongreganisták.
- Belépődíj nincs. Mindenkit szeretettel vár az iskola Igazgatósága.

December végéig csökkentett késedelmi kamattal lehet az adóhátralékokat fizetni.

A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a Budapesti Közlöny szerdai száma közli az adóhátralékokat december végéig kifizető adózóknak adandó kedvezményekről kiadott kormányrendeletet.

A rendelet a mai nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel lehetővé kívánja tenni az adózók számára, hogy azok, akik a november 16-ig engedélyezett kamatmentes befizetési határidő alatt tartozásaikat más irányú fizetési kötelezettségeik vagy egyéb okok miatt kiegyenlíteni nem tudták, azokat még ez év végéig a rendeletben meghatározott kedvezmények mellett befizethessék.

A rendelet szerint ugyanis mindazok az adózók, akik az együttesen kezelt közadók címén fennálló hátralékaikat, valamint az ez évre előírt tartozásukat november 16-ika után, de legkésőbb december végéig teljes egészükben kiegyenlítik, abban a kivételes kedvezményben részesülnek, hogy amennyiben tartozásukat november 16-ika után, de legkésőbb november végéig egyenlítik ki, azokat egységesen 3%-os, amennyiben pedig tartozásukat december folyamán egyenlítik ki, azokat egységesen 6%-os késedelmi kamattal felszámítása mellett fizethetik be.

A tartozás teljes kiegyenlítése esetén az 1931 július 1 óta már elszámolt késedelmi kamatoknak a kedvezményes 3, illetőleg 6%-on felüli részét, valamint a már elszámolt adóbehajtási illetékeket a tartozás kiegyenlítésekor fizetendő összegekbe betudják.

A névtelen levélírók bűnhődése.

Évekkel ezelőtt sok névtelen feljelentés érkezett Szentéről a szegedi ügyészségre arzénmérgezés ügyében. Miután a nyomozás a bejelentett esetekben nem vezetett eredményre, a rendőrség nyomozást indított a névtelen levelek íróinak megállapítására. A rendőrségi nyomozás eredményeként került a szegedi törvényszék elé Nagy Sándorné, Nagy Bálintné és ifj. Nagy Bálint, valamint nyolcrendbeli hamis vád büntette miatt Nagy Sándornét két évi, Nagy Bálintné három évi fegyházra, ifj. Nagy Bálintot pedig egy évi börtönrre ítélte. A szegedi tábla a mai fellebbezési tárgyaláson a két női vádlottat csupán hatrendbeli hamis vád büntetésében mondotta ki bűnösnek, büntetésüket azonban helybenhagyta, míg ifj. Nagy Bálintot bizonyítékok hiányában felmentette.

Halló!

Mielőtt cipőt vagy csizmát csináltatna, a saját érdekében okvetlen keresse fel

Lovas Mihály cipész
Csongrádon, Szőlőhegyi-utca 66

ahol minden e szakmába vágó munkát a legpontosabban és a legolcsóbban készít.

Szent Erzsébet.

Erzsébetünk, körülragyognak
Szent életed virágai;
Példát mutatsz kicsik- s nagyoknak:
Hogy kell az égbe szállani.

Jámor leány, alázatos szív!
Csak Krisztusért epedve élsz,
És bár öröm s a földi fény hív:
Üdvöt csak égben fent remélsz.

Urad hű nője, édes anya,
Te boldog és Te szenvedő!
Ha minden véssz, baj rád omlana:
Tűröd te nagy, te szent Erő!

Lelked tiszta, mint a napsugár,
Bár szenny- mocsár vizén fut át;
Gúny és durva bántalmak után
Köszönve zengi himnuszát.

Szent életed égi szép zene,
Az Úr szelid parancsszava;
Sok századig érzik kellemet:
— Bár mind lelkünkbe hullana!

Izzó gyémántkő lelked szárnya:
A szenvedés tüzén ragyog;
Sas, mely merész szárnyát kitarja
S érinti véle a napot.

Ott fent magasban hegyóriás
Ragyog, s mi járunk itt alant;
Oda csak az ember lelke vágy:
Te vagy ott szép fehér Galamb!

Sebők János.

HIREK.

— Parkirozzák a Szivák teret.

A város előjárósága a hétfői nappal megindította az új munkát. Elsősorban a Szivák-ter parkirozására kerül a sor. Egyelőre 15 munkást foglalkoztatnak, akik a mostani kövezést szedik fel. Az új kövesut az eddiginél jóval szélesebb lesz és közelebb kerül a járdához. A tér többi részét parkirozni fogják. A munkát a város — ha az idő megengedi — még ez évben be akarja fejeztetni. Később, előreláthatólag, még több munkást fog a város alkalmazni a Szivák-ter parkirozási munkáinál.

— Vásár. Szentes megyei városban

az andrásnapi országos vásár november 27. és 28. napján lesz megtartva és pedig: november 27. napján pénteken állatvásár, november 27. napján és 28. napján kirakodóvásár. Az állatvásár reggel 6 órakor kezdődik. Vészmentes helyről sertések kivételével mindenfajta állatok felhajthatók.

— Rendelet a forgalmi adók befizetésével kapcsolatos kedvezményekről.

A pénzügyminiszter a forgalmi adók befizetésével kapcsolatos kedvezményekről rendeletet adott ki, amely szerint az általános forgalmi adó fizetésére köteles adózó, ha november 21-ig bejelenti a szeptember 14-ike előtt szállított árukért november 14-ig be nem folyt követeléseit és a bejelentett követelések után december 31-ig befizeti a forgalmi adót, akkor a befizetést még szeptember 14-ike előtt érvényben volt forgalmi

Nagytorok

tar, en,
szó nek
Bak snál
Csór-
utca.
att.

Halártós

kar,
ok-
se fel
Takály
Csongrád-
utca
30. sz. szel-
letét,
ahol munkák
a leg és a
legolcsóbban
javítanak.

Üzletés.

Nagyterí-
szab-
utca alá
helyez-
rebbre
is a
árak
mellet-
szes e
szak-
gokat.

Tisztem a
nagyköz-
sége-
szám-
javít-
milyen
gatiért
is jár-
lakok.
Sital
er
Csongrád-
utca 5.

Ha fogás- talan- öltöz- köcsak

Lámre

férfit keresni
a Szám-
alatt, ahol
mind a vágó
munkák-
osab-
ban olcsó-
ban.

Egyer,

ait
i!
Nem a ná-
lan-
csfált!
A leg-
saját-
kező-
oltott
gyűlányok
nov-
Szép-
utca-
utányos
ók.

Kil:

Alm-
ring, téli
arany-
bíros (vér
alm-
arga bel-
rga,
Körte, Ligel
váj-
örte, téli
szó,
Barnack stb.
Csongrád-
dorfi-féle
Meg-
gymegy.

Amerikai rendszerű
talpaló üzemet rendeztem be.

Egy pár női cipő talpalás 1.50 P

Egy pár férfi cipő talpalás 2.— „

Minden párért felelősséget vállalok.

Justin Mihály cipész

Kossuth utca 14. szám. 5-2

ASPIRIN
TABLETTAK
fájdalmak ellen

teljesen megoldotta. Ma már a rádió vételhez olyan készülék áll rendelkezésünkre, mely a nap bármely szakában, tetszés szerint beállított adó-állomást, teljes hangerővel, abszolút tisztán hozza. Kezelése egy tárcsával történik és oly egyszerű, hogy ezt egy gyermek is elvégezheti. Ez a készülék, az 5-1 lámpás, diamikus hangszóróval egybeépített 7050-es Orion rádió, mely teljesítményével rövid idő alatt, világsikert hozott a magyar rádió iparnak.

IDŐSZERŰ KÉRDÉSEK.

Izgatnak.

Izgatnak és szüntelenül izgatnak. Éles szavak, képtelen vádak süvitenek. Kvalifikálatlan kifejezések, amelyek balkáni erkölcsökre emlékeztetnek. Féktelen indulatok kavarnak. Tomboló zaj hasítja a fület. A komoly szó, a lelkiismeret és igazság szava alig talál meghallgatásra. A beszámíthatatlan kitérések vihara foszlányokká tép szét minden komoly, tárgyilagos érvelést. Az indulatoktól rézegen — minden józanságot lehurrognak. Miniszterek, akik az ország szolgálatában kötelességszerűen helyt állanak, alig tudnak szóhoz jutni és alig tudják megértetni magukat. Akik vakon és fékevesztetten vádaskodnak, a való igazság meghallgatására képtelenek.

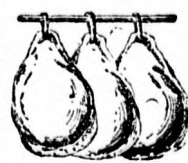
Ez a szomorú kép, amely az újra megnyitott képviselőház első üléséről mered szemünk elé, a gyászos októberi forradalmat megelőző időkre emlékeztet. Akkor is tomboltak a szenvedélyek. Akkor is voltak, akik határtalan elszántsággal, vagy határtalan megfontolatlansággal izgattak. Vagy nem számoltak, vagy nagyon is számoltak a lehető következményekkel. A politikai ambíció akkor sem fékezte magát és a túlzott és időszerűtlen ellenzékiesség akkor is — a komolyabb irányzatok részéről is — segítette azokat, akik következetesen és célzatosan a felfordulás felidézésére törekedtek. Izgattak minden irányból a kormányzat ellen, amely a hosszú háboruban kimerült ország sorsát intézte és a vége — a nemzeti szerencsétlenség kezdete: az októberi forradalom volt.

Mert egészen mindegy az, hogy ki milyen megokolással, vagy milyen ürüggyel izgat. Mindegy, hogy ki milyen címen rak egy-egy hasáb fát a tűzre, amely magában is ég! Mert ma is háboruban élünk, gazdasági háboruban, amely nem kevésbé éles és nem kisebb megpróbáltatásnak teszi ki a nemzet ellentálló erejét, mint a fegyveres

Jó zamat és íz a sonka lelke

s ezt csak úgy érhetjük el, ha disznóöléshez a törv. védett 3 sonka védjegyű

MAGYAR SONKAPÁCOT

vásároljuk meg, mely a sonkának és husneműeknek prágai sonkához hasonló ízt és zamatot kölcsönöz. Egy adag ára 70 fillér, mely elegendő 10—

15 kiló sonka, vagy hus bepácolására. 40—50 kiló hushoz, sonkához elegendő adag 2 pengő. Csongrádon a következő helyeken szerezhető be: Piroksa Ferenc, Pusztay István, ifj. Hatvani György, Major Sándor, Erdős Andor és özv. Pacher Béláné fűszerüzletében. Továbbá minden gyógyszerüzletben, drogériában és fűszerkereskedésben. Ha valahol nem kapná, úgy forduljon a főraktárhoz:

BAROSS ILLATSZERTÁR Győr,
Baross-utca 7. sz. Telefon: 867.,
honnat a pénz előzetes beklédése mellett szállítják.

— **Nehéz székelésben szenvedők,** akiknek az agyvértóulás, a fejfájás és szivdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este egyegy pohár természetes »**Ferenc József**« keserűvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a **Ferenc József** víz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyul. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

háboru és az elégedetlenség tüze a tömegekben magától is ég. Ma tehát minden komoly embernek és minden komoly hazafias érzésnek az a kötelessége, hogy a rendszeres izgatással szembeállva mitigálja, csillapítsa az elégedetlenséget és a gazdasági harcban kitartásra és egymás lehető megsegítésére bírja a nemzetet. Aki ma bármilyen címen részt vesz az izgatásban, nemcsak a nagynehezen elért konszolidációt, hanem a nemzet létét, a nemzet jövőjét veszélyezteti.

Miről van szó a vádaskodók kifakadásában?

Lássuk a nemzetközi pénzügyi bizottság jelentését.

A jelentés szerint az ország külföldi adósságainak végső összege 4.094 millió pengő. Ebből az állam adóssága 1.629 millió (és ebben már benne foglaltatik a stabilizáció céljára felvett népszövetségi kölcsön is), a a közületek adóssága pedig 517 millió. Az állam és a közület együttes tartozási összege tehát 2.126 millió pengő. A maradvány (1.968 millió pengő) a bankok és vállalatok magánkötelezettségeiből áll.

Ebből az összegezésből látnivaló, hogy tárgyilagos alapon egyáltalán nem lehet azt mondani, hogy a Bethlen-kormány az országot túlzott adósságba keverte. A pénzügyi bizottság meg is állapította, hogy a *külföldi tartozás nem nagy arányú* és szöserint mondja jelentésében, hogy „az ország helyzete ma nem olyan súlyos, mint 1923-ban volt”. Csakhogy „a világ helyzete ma sokkal nehezebb”, mondja tovább a jelentés.

Lássuk tovább: az ország költségvetését is.

A magyar költségvetés 1300—1400 millió körül mozgott. Vajjon olyan túlzott volt-e ez a költségvetés, mint a vádaskodók hangoztatják? Ausztria költségvetése 1931-re jóval magasabban: 2300 millió schillingre, Németország költségvetése 12 milliárd márkára, az angol költségvetés körülbelül 900 millió fontra volt előirányozva. Tessék összehasonlítani s akkor kiténik, hogy a magyar költségvetés korántsem duzzad fel annyira, mint a különböző külföldi államok költségvetései. A háboru és a forradalmak pusztításai, továbbá a román betörés rablásai tették nálunk *szükségessé* ezeket a kiadásokat, amelyek a gazdasági ágazatok felsegítésére, munkaalkalmak teremtésére, beruházásokra és pótlásokra fordítottak.

A gazdasági válság folytán most nemcsak nálunk, hanem mindenütt lefaragják a költségvetést, mindenütt redukálják a fizetéseket és emelik az adókat. Ez nálunk súlyosabban érezhető, ezidőszent, azért is, mert ez évben katasztrófális rossz termésünk volt és mert annak is, ami termelt, nincs ára és nincs megfelelő értékesítési piaca. De a kiadásoknak minden krajcárja pontosan ki van mutatva és el van számolva a zárszámadásokban. *Minden kiadás az ország gazdasági és szociális érdekét szolgálta.*

Az indulatok féktelen viharzásának tehát nincs más oka, mint ami egyrészt a világgazdasági válság kihatásaiban, másrészt a politikai ambíciók törtetésében, harmadsorban pedig a felforgatási törekvésekben rejlik. Vigyázzon mindenki, akinek valami veszteni valója van, hogy a vak szenvedélyek szélsőségbe ne sodorják. Sok minden veszendőbe mehet, amit tíz évi keserves munkával a kaoszól megmentünk sikerül. Szerencsére a kormány résen áll és kötelességszerűen vigyáz, hogy a szélsőségek ki ne csapjanak medrűkből.

adókulcs mellett teljesítheti. Ha valamely követelés később behajthatatlanná válik, akkor az adózó 1932. június végéig visszakérheti a bahajthatatlan követelés része után már befizetett adót. A pénzügyi hatóságok adó pótlékmentességet adhatnak azoknak, akik a forgalmi adóhátralékokat december 31-ig teljesen kiegyenlítik, azoknak pedig, akik a hátralékokat december 31-ig csak részben egyenlítik ki, de a fennmaradó hátralékokat január 1-től számított hat hónap alatt havi egyenlő részletekben fizetik be, azoknak havi egynegyed százalékgig mérsékelhetik az adópótlékokat.

— **Istállótűz.** Turi Mihály kilences 89 sz. tanyáján az istálló kigyult. Az istállóban elpusztult Turi Iova. A kár 300 pengő. A tüzet gondatlanság okozta.

— **Finom jó zamat a sonka lelke.** Jó és zamatos sonkákat pedig csak a 3 sonka védjegyű Magyar Sonkapáccal készíthetünk, melynek ára nagydobozé 2 pengő, kis próba adagé 70 fillér. Kapható mindenütt! Ha valahol nem tudná beszerezni forduljon a Főraktárhoz Baross Illatszertár Győr, Baross ut 7. Tel. 867.

— **Kacsatolvajok garázdálkodnak az Ujtelepen.** Török Jánosné ujtelepi lakos hétfőn délelőtt megjelent a rendőrségen és eladta, hogy szombatról vasárnapra virradóra mindenre elszánt tolvajok behatoltak a Róbert király utcai lakása udvarára s az ott lévő baromfiketrec felfeszítése után magukkal vitték az összes hizott kacsáit. A rendőség Török Jánosné feljelentése folytán azonnal széleskörű nyomozást indított a tolvajok kézrekerítésére, de ezideig még nem sikerült a nyomukba akadniok.

Köhögés, rekedtség ellen semmi mást, csak Dr. **Egger-féle mellpasztillát!**

— **A Bukrosi Legeitetési Társaság** f. hó 17-én tartott közgyűlésén Greskovics Pál, illetve Czaich Endre indítványára elhatározta, hogy 200 pengővel járul hozzá az inség enyhítéséhez.

— **3 pengőért 40.000 pengő nyerhet,** ha részt vesz az 57. jótékonycélu m. kir. állami sorsjátékon. Kapható minden dohánytözsdeben, vagy közvetlenül a Székesfehérvári Pénzügyigazgatásnál Budapest Szalai u. 10.

— **Két alpári gazda öngyilkossága.** Megírta a Csongrádi Ujság, hogy a kecskeméti törvényszék hat hét óta tárgyalja Alpáron Tóth József bankár bűnyügét. Még mindig 230 sértett kihallgatása van hátra A tárgyalás során kiderült, hogy már két alpári gazda követett el öngyilkosságot azért, mert Tóth József elspekulálta pénzüket A bűntügyben a bíróság előreláthatólag csak január közepén hoz ítéletet.

— **A morse rendszer ősei.** A táviró morse rendszere jelenleg is fontos tényezője a hírszolgálatnak és legtöbbször a XX. század találmányai közé sorozták. Ha afrikai és délamerikai utazók leírásait olvasuk, gyakran érünk olyan fejezetekhez, melyek az őserbőkben elhangzott különös ritmikus dobpergésről tesznek említést. Ezek a dobpergések, évszázados kulcs szerint, az őserdők csendjében nagy távolságokra közvetítik egyik néptörzs híreit a másikhoz. Ilyen formájában a drótnélküli táviratozást, a nomád néptörzsek sokkal régebben gyakorolják, mint mi és ezt bátran tekinthetjük a morse rendszer őseinek. A tökéletes hírszolgálatot a rádió

Nagyorok
tárolás
szek
Baksnál
Csőr-
utca.

Hajtós
kar,
ok-
se fel
Takaly
Cson-
30. sz.
ahol
a leg-
javítá-

Üzletés.
Nagy-
szab-
utca
alá
hely-
árak
szak-
gokat.

Tis-
nagy-
köz-
szám
javít-
gab-
is je-
Sital
Cson-
utca 5.

Ha-
fog-
tal-
ölt-
kés-
Lámre
férfi-
keres-
a Sz-
alati-
ahol
mín-
a vágó
munk-
osab-
ban
csób-

Egyer,
ait
i!
Nem-
ha ná-
lam-
csfáit!
A leg-
saját-
kezel-
oltott
gyil-
ányok
nov-
Szép-
utca
tányos
ók.
til:
Alm-
ring, téli
arany-
bíros (vér
alm-
árga bel-
rs).
Kört-
é, lígel
váj-
örte, téli
zso.
Bar-
ack stb.
Cser-
dorfi-féle
Meg-
gymegy.

FIGYELEM!

Konkoly Ferenc és Hajdu István

hentesek **sertésvágást** megkezdtek, mely alkalommal úgy **a háj mint a zsírszalonna kilója 1 pengő 60 fillér**

a Kossuth-utca és a Nagymező utca sarki üzleteikben.

A közönség egyöntetű megállapítása: **Igazán csinos és tartós ruhák olcsón csak**

Szabados Henrik

aranyéremmel kitüntetett **férfiszabónál** készülnek

Kossuth-utca 14. sz. alatt.

ANYAKÖNYVI KIVONAT

1931. nov. 8-tól — nov. 14-ig bezárólag.

Születések:

Pozsár Terézia, Pál Magdolna, Kovács Péter, Csészege Mária, Keller Erzsébet Magdolna, Donka Erzsébet, Felföldi Mária, Kállai Gizella, Győri Anna, Szlávik István, Kódor István, Konkoly Béla, Nyilas Márton.

Eljegyzések:

Lajos Antal és Pap Rózsa, Csenki Mihály és Tyukász Franciska, Tüskös Mihály és Sarusi Julianna, Zecskó István és Dávid Erzsébet.

Házasságkötések:

Dr. Vogt Károly Kovács Lenkével, Puskás György Cseh Valériával, Kádár Jenő Nagyistók Erzsébettel, Kádár Mihály Lantos Emmával, Bárkai János Mezei Rozáliával, Lovas Balázs Justin Margittal, Zubek István Vakulya Margit Emiliával, Forgó Illés Justin Erzsébettel, Balog Pál Ötvös Margittal, Nagy József Laczkó Erzsébettel, Bárdos András Takács Máriával, Perce Nagy István Kovács Rozáliával, Kocsis Mihály Keller Magdolnával, Szlapák Ferenc Bakai Franciskával, Dávid János Kocsis Annával, Gut (Benke) István Maszlag Máriával, Nagyistók János Gyurica Ilonával, Ötvös Sándor Győri Franciskával, Dinnyés Lajos Gyovai Franciskával.

Halálozások:

Özv. Olajos Istvánné Bálint Veronika 90 éves, özv. Szabó Imréné Keller Erzsébet 84 éves, Felföldi Mária 1 napos, Sallai Mária Magdolna 19 napos, Viglasi István 68 éves, özv. Kovács Lászlóné Nagypál Anna 76 éves, Rácz Piroska 2 éves, Gyovai Imre 13 hónapos, Pintér Margit 4 éves, Dragon Sándor 50 éves.

Csongrád megyei város polgármesterétől.

11578—7/1931. sz.

Hirdetmény.

Értesitem a lakosságot, hogy a Csongrád megyei város belterületén lévő összes háztulajdonosok tartoznak **1931. évi november hó 30-ig** bezárólag házbérvallomásukat beadni. A házbérvallomás kivétel nélkül minden házra beadandó, tekintet nélkül arra, hogy a házat a tulajdonos lakja, vagy bérbé van adva, vagy pedig adómentes.

A külterületi (tanyai) házakra nézve házbérvallomást csak abban az esetben kell beadni, ha a tanya adómentes, vagy az bérbé van adva vagy a lakrészekben változás állott be.

Csongrád, 1931 évi november hó 6.

Dr. Tenke
a. ü. tanácsnok.

Szilber ujsagjat a Csongradi Ujság-ot olvassa. * * * Ára csak 6 fillér.

Budapesti rádióműsor:

Rendszeres hétköznapi leadások:

9.30 hírek. 12.00 déli harangszó, időjárás-, vízállásjelentés, hírek. 1.00 időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés. 2.45 hírek, élelmiszerárak. 4.45 időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés, hírek.

Nov. 19. csütörtök.

9.15 Szalonzene. — 12.05 Hangv. — 4 Csermely Gyula meséi — 5.35 Cigányzene. — 6.40 Angol nyelvoktatás. — 7.10 Kondela Géza dr. ismerteti a Szent Erzsébet legendát. — 7.20 Serédi Jusztinián hercegprimás bevezető beszéde. — 7.35 Szent Erzsébet halálának 700. évfordulója. — Majd cigányzene.

Nov. 20. péntek.

9.15 Gramofonhangv. — 12.05 Szalonzene. — 4 Révész Béla novellái. — 5 Az új illetékről. — 5.30 Az 1. hgye. zenekarának hangv. — 6.45 Gyorsíró verseny — 7.20 Vidám egyfelvonások. — 8.40 Kerpely Jenő gondokaművész hangv. — 9.25 A rádió külügyi negyedórája. — 10.30 Az operaházi zenekar hangv.

Nov. 21. szombat.

9.15 Kvarthangv. — 12.05 A Városi Színház férfikvartettjének hangv. — 4 A Rádió-élet gyermek játszóórája. — 5 A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja. — 6 Orosz balalajkazené. — 7 Rádió amatőr posta. — 7.45 India muzsikája. — 8.30 A Budapesti zenekar hangv. — Majd Gramofonhangv.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szóig 20 fillérért közlünk hirdetéseket. Cim nélkül közölt hirdetésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a **Szilber-könyvkereskedés**.

Kossuth Ferenc utca 30. szám alatti ház eladó. Értekezni ugyanott. 9-4

A Nagyrében Ujszászi István szomszédságában 4 hold föld herével bevetve holdankint is eladó. Értekezni lehet Erzsébet utca 3. szám 3-3

2 szoba, konyha, speiz, fűskamra hasznbérbe kiadó. Értekezni lehet Iskola utca 10. szám. 9-4

41 hold szántó, melyből 10 hold kaszáló, műút mellett, 4 tanyaépülettel 20.000 pengőért eladó. Cim a kiadóhivatalban. x29

34 hold tanyás birtok, melyből 3 hold szőlő, 1 hold gyümölcsös, 5 hold bekerített gyepvel, ártézi kúttal és halastóval eladó vagy elcserélendő. Értekezni lehet dr. Rásonyi Papp Pál ügyvéd irodájában. x20

Erzsébet utca 8. sz. alatt 2 üzlethelyiség azonnalra kiadó. x39

Szőlőhegyi utca 34. számú ház villanyvilágítással és vízvezetékkel felszerelve eladó. 5-4

Gyenge fiastehén eladó. Nagymező utca 32. sz. 3-3

Solya Gyula utca 3. számú ház a hozzá tartozó 14 hold földdel, melyből két hold szőlő, eladó; esetleg hasznbérbe kiadó. Értekezés ugyanott. 2-2

Lapát utca 12. számú háznak felerésze eladó. 2-2

1600 □-öl patikaföld eladó a szegények kertjénél, kedvező fizetés mellett. Értekezés Justin Mihály cipésznél Kossuth utca 14. sz. 4-2

A Keselyesnél 1 hold buzavetés, Mária dűlőben 1 1/2 hold szőlő és föld eladó. Értekezés Zsinór u. 52. 2-2

Káposztagyatut kikölcsonöz Lengyel bográr Lapát utca. 2-2

Szőlőhegyi utca 34. sz. alatt egy mázsa, 1 asztali mérleg és egy pult eladó. 5-2

2 esetleg 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó Jókai utca 40. sz. alatt. Értekezés ugyanott. 3-2

Hosszu utca 36. számú ház Báró Géza szomszédságában eladó. Értekezés Pacsirta utca 32. 10-1

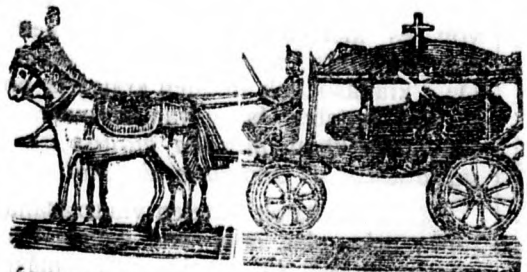
Kétágu utca 41. sz. ház 1/3 része és 8 házrész Bukros eladó. Értekezés ugyanott.

13 és fél hold jókarban álló föld rajta lévő jó cserepes épületekkel, melyben fél hold szőlő, 1 hold herekaszáló, szabadkézből eladó. Értekezni lehet a helyszínen, tanyaszám 259. a Maszlagalmi iskola közelében. 2-1

Apponyi utca 31. számú ház hasznbérbe kiadó. Azonnal elfoglalható. 2-1

Üzlet áthelyezés. Donka János fodrász üzletét Kossuth utca 29. szám alá helyezte át.

Ház a főtér közelében villany és vízvezetékekkel eladó. Cim a kiadóban. 3-1

Temetkezésnél láthatták,

hogy semmi újat nem lehet hozni, ami felül múlna a helybeli

Palásti és Kovács

féle »Szent Antal« temetkezési vállalat kiszolgálását.

ÁRBAN OLCSÓBB, mert egyszerűbb temetések **30-40 pengőtől**. Polgári temetéseket **nem papír szemfedővel 60-70 pengőtől**. Érc diszes koporsó, selyem himzett szemfedős temetést **240 pengőtől**, az itteni szokásos diszes pompával szolgál ki. Ennél drágább temetéseket is **féláron rendezik**.

A legmesszebbmenő hitelt nyújtja!

Üzlet: Kétágu-utca sarok, (saját házban) Katholikus Temetkezési Vállalat.